

А

А, Господи, дай доброго, бо біда по всім світі тегнетси.

Аби¹ ті² безелиха³ в горах затела⁴, аби ті лісна⁵ у зворах⁶ завила.

Аби, кумо, ніхто, аби ви і я, потім пів села ще й сорока з кола.

Аби-то хоч отави⁷, а то сама хіба шо мерші⁸.

Аби бук у Ділку⁹ не зогнив, йго нечистий запалив.

Аби біда, а гроші найдутси.

Аби вам так допомгло, ек під піччю помело.

Аби взнати, шо чоловік варт, Бог зиму насилає.

Аби взнати чийсь характер, Михульда з ними сперва розсварювавси, а затим миривси.

Аби в комині¹⁰ було без кіптеви і сухо, ек у вусі, пали дрива з трепети¹¹.

Аби вміти вмерти, тре' Господу Богу молитиси й дочекатиси смерти.

Аби вода, та ще й мокра.

Аби всі чоловіки були сорокалітні, аби їх любили жінки двадцятилітні.

Аби вісіле, аби свіжі пльотки.

Аби ґачеми¹² так кидало, ек громами в Петрівку¹³.

Аби гості за поріг – вісіле самі собі зробимо.

Аби дощик, най би грибові очі промив.

1 Аби – щоб.

2 Ті – тебе (часто використовується при висловленні незадоволення, розчарування, погрози).

3 Базиліха – можливо від міфічної тварини василиска (пол. *bazyliżek*).

4 Затети – зарізати, зарубати.

5 Лісна – вид нечисті у вигляді коханої, яка заманює чоловіків у лісові нетрі; лісова мавка.

6 Звір – тут улоговина, вузька долина між горами.

7 Отáva – молода трава на місці скошеної; сіно після другого косіння.

8 Мёрші – стерво (тут використовується як лайка).

9 Ділок – поширена у Карпатах назва урочища.

10 Комиң – тут верхня частина печі, початок димоходу.

11 Трепета – осика (лат. *Pópulus trémula*).

12 ґачі – штани із домотканного сукна.

13 Петрівка – Пётрив (Апостольський) піст.

Аби дощик помочив, аби бідний відпочив.
Аби друга жінка, ек вже є дитинка.
Аби знати кілька¹ вартна² річ, тре' загубити.
Аби з чим-небудь за стіл завести, з-за стола самі вилізут.
Аби меду та ще й чорного.
Аби на ніч в хаті не було злих духів, ставили дідух³ на Святвечір і віником кожний з кутів затикали.
Аби не ми на гроші робили, аби на нас гроші робили.
Аби не пропало, най би в добрі руки попало.
Аби Николюшині обіценки не накрилиси цьоцев.
Аби права рука дала, шоб ліва не знала.
Аби рот не гуляв – пирогом⁴ затулили.
Аби ріпа⁵ від дощів не скапцаніла⁶, ек Панчошині діти.
Аби-с⁷ багатства кілька мав, абис у креденс⁸ не замикав!
Аби-с доти жив, абисся чіпляв за свої ноги!
Аби-с діждав, Круцю, сто літ, аби ти руки заважели врізати хліба!
Аби-с згинув ек ніч з росов!
Аби-с си дійшов такої глибокої старости, аби на воротах не міг встояти!
Аби-с си скурвила ек нені⁹ твоя!
Аби-с си так на старість дожив, аби му¹⁰ горобці з рук спилали¹¹ воду!
Абис-с канькав¹² ек жаба в болоті!

1 Кілько – скільки.

2 Вартний – цінний.

3 Дідух – сніп, який поміщають у хаті на різдвяні свята.

4 Пирогі – тут вареники.

5 Ріпа – тут картопля.

6 Скапцаніти – утратити життєву енергію, зістаритися, зійти на старечий розум (тут ужито переносно).

7 Аби-с – шоб.

8 Креденс – буфет для посуду.

9 Нені – мама.

10 Му – йому.

11 Спилати – черпати рідину.

12 Кáнькати – докучливо просити, канючити (тут переносно).

Тут також гра слів, яка ґрунтується на одній із дялятинських назв жаби – кані.

Аби-с кашлев від світу до сонце!
Аби-с сконав ек Гандзьошине теле!
Аби-с кілько, Коцю¹, сіна набрав їс², аби-с не годен наїстиси!
Аби-с мав дві голови, її не переговориш!
Аби-с мені качки з болота не вігнала!
Аби-с не виріс – такий добрий!
Аби-с пристав ек мерза³ до тіла!
Аби-с пропав, ек катран⁴ з плота!
Аби-с сконав, ек кінь Дарчіїв⁵ в капейстрі⁶!
Аби-с так голодували, ек Габерові⁷ діти!
Аби-с так добре жив, ек вмієш езиком плескати!
Аби-с так си доробив й дожив, абис не годен хату перейти!
Аби-с так сі доробив, аби тобов било до одвірків⁸!
Аби-с так сі доробив, ек Фіді⁹ в Рафайлови¹⁰!
Аби-сте дочекав, Микольцю, на ній жинитиси, ек кобила Митрунькова¹¹ здохне!
Аби-сте пропали, маскалі, аби м вас виділи¹² дідьки¹³ у скалі!
Аби-ст пропали, маскалі, ек по осени груждили¹⁴!
Аби-с си писок¹⁵ стулила навічно.
Аби-с сі так доробив, аби ті багатство з носа в зупу¹⁶ капало.
Аби-с триклеті маскалі дерли сі по скалі, би не було їм місци на землі.
Аби-с тільки жив, аби луска сипаласі з голови.

1 Коцьо – здрібніла форма імені Микола.

2 Їс – форма займенника «ти», вживається із дієсловом чоловічого роду в минулому часі.

3 Мерза – тут гидота.

4 Катран – ганчірка.

5 Дарчії – вуличне прізвисько.

6 Капейстра - вуздечка без вудила.

7 Га́бери – делятинська єврейська родина.

8 Одвірок – верхній чи бічний брус у дверній рамі.

9 Фіді – вуличне прізвисько.

10 Рафа́йлів – стара назва села Бистриця (Надвірнянський р-н).

11 Митрунько (Митруньо) – здрібнілі форми імені Дмитро.

12 Видіти – бачити.

13 Дідько – чорт.

14 Груждель (гружділь) – гриб груздь (лат. *Lactarius résimus*).

15 Писок – рот; обличчя.

16 Зупа – суп, юшка.

Аби-с тільки жив, би ти ёрко поперек горла стало.
Аби-с чув ёк Шпіралько свою глушманю¹!
Аби так все йшло в руку, так не може довго бути!
Аби так сі Федоронько² дожив, аби с кулі гівна дóлото зліпив!
Аби так те било³, аби те зджубило⁴!
Аби твоя курка здохла, а моя твій город порпала!
Аби тебе в сраку цілювали й п'єти лизали!
Аби тебе згноїли ёк бадиллє в сутичи⁵!
Аби тепло і я ситий, решта собі вигадая.
Аби ти сі не вмів вкрити, хло', то, шо ти варт коло жінок.
Аби ти так, курво, давала ёк Антосі⁶ в Петрівку.
Аби тобі, Митрунько, на Новий рік державна качка крєкнула.
Аби то огирки, а то – замарки⁷.
А би то хоч поважні ґазди, то – флєкі⁸.
Аби то хоч чоловік, а то курій⁹.
Аби ті¹⁰ шукали за водов, за долом¹¹!
Аби ті була міль згризла!
Аби ті була не мала!
Аби ті вуши¹² з'їли!
Аби ті¹³ всі курви молóка в бербениці¹⁴ знесли!
Аби ті заліз червак у тлусту¹⁵ сраку!
Аби ті з голови волосі повіскакувало!
Аби ті лиха¹⁶ спалила й по світу розвіяла!

1 Глушман – образливо про глуху чи тугу на вухо людина.

2 Федоронько – здрібнілі форми імені Федір.

3 Било – тут трусило у наслідок хвороби.

4 Зджубило – перетерло.

5 Сутич – місце стику плотів, лісових смуг тощо.

6 Антосі – від Антоніна.

7 Замáрок – замірок: фізично недорозвинений, кволий організм.

8 Флєкі – зневажлива назва корінних жителів Надвірної.

9 Курій – півень-гермофродит; гомосексуаліст (зневажливо).

10 Тя – тебе.

11 Діл – долина.

12 Вуши – воші.

13 Аби ті – щоб тобі.

14 Бербениці – дерев'яна посудина, яка використовувалася для зберігання молока чи бринзи.

15 Тлустий – жирний, вгодований (від пол. *tlusty*).

16 Лиха – нечисть в жіночій подобі.

Аби ті лихий¹ з дідьком попутали!
Аби ті лихо снило, єк денно, так ночью!
А би ті ліниві Петруніки до лаби віздихали²!
Аби ті на Говерлі дух заперло³, аби с світу білого не видів!
Аби ті очи лізли, аби те громи били!
Аби ті трепецирка⁴ сорок раз дорогу перейшла!
Аби ті кривце⁵ передибала⁶!
Аби ті нагла⁷ врвала на части!
Аби ті нагла⁸ смерть спіткала, бим тя була два віки не знала!
Аби ті носило єк лихим⁹ по Кісному¹⁰!
Аби ті трафило¹¹, лиш дітий не потрафило!
Аби ті чорна міль надибала¹²!
Аби ті їла, Іванєтко¹³, позаторішна міль!
Аби ті зарубали, єк побережник¹⁴ на пни!
Аби ті засмутило, єк Хapіндала¹⁵ на старість!
Аби ті згноїли єк поляки в Берези¹⁶!
Аби ті зрубало єк в Капінцевім¹⁷ тичку!
Аби ті зрубало єк Гандзю в тетюху¹⁸!
Аби ті кулев дігнало!

1 Лихий – нечисть, чорт.

2 Віздихати до лаби – вимерти доценту.

3 Дух заперло – тут вислів, що вживається для опису частого, посиленого дихання.

4 Трапацирка – клопіт, неприємна подія.

5 Кривце – кров.

6 Передибати – перестрівати.

7 Нагла – тут раптова (про смерть).

8 Нагла смерть – спішна, несподівана.

9 Лихий – чорт.

10 Кісний – урочище в с. Микуличин.

11 Траф'єтиси – ставатися, траплятися.

12 Надибати – зустріти когось; знайти.

13 Іванєтко – здрібніла форма імені Іван.

14 Побережник – лісник.

15 Хapіндали – вуличне прізвисько.

16 Береза Картузька – концентраційний табір, створений польською владою в 1934 році в місті Береза-Картузька для інтернування політичних противників.

17 Капінцеве – урочище в смт. Делятин.

18 Тетюха – пропасниця.

Аби ті моя солонина¹ в тебе, Несторе, в горлі стала. Краще би її завидка² пропили!
Аби ті перетерло, єк ту джубелицу³!
Аби ті приймили, єк в Делетині, – за ґрати!
Аби ті смерека до пне суком притисла!
Аби ті сто раз в гостину⁴ просили, не йди єк немило.
Аби ті стела⁵ бідонька дрібонька!
Аби ті шляки трафили⁶, а в твоїх онуків не потрафили!
Аби ті щісте вронило⁷, єк Кухтариковій бадькені⁸!
Аби хліб, а зуби знайдутси.
Аби хоч раз так наїстиси, Йва', би більше не хотілоси.
Аби ці мої кельбухи⁹ позападали й пропали: їх нічим не нагодуєш.
Аби челідина¹⁰ не блудила, гуцул на літо робив дитину, а на зиму чобіт не купував.
Аби шия, робота буде.
Аби шос накукувати, тре' зрані, Йванку, вставати.
Аби щісті, та ще й на каблуках.
Або грайте, або ми вже на відході.
Або грайте, музиченьки, або грошики віддайте.
Або двигај міхи¹¹, або питлюю¹² для втіхи.
Або живеш, або гниєш.
Або згаєш, або маєш.
Або пан, або пропав.

1 Солоніна – сало.

2 Завідка – завидна.

3 Джубелиця – перетерте сіно.

4 Гостіна - бенкет.

5 Стяти - знищувати, убивати.

6 «Шляк би трафив» — поширена лайка, що виражає недобрі побажання комусь, від німецького «Der Schlag hat ihn getroffen», тобто «Настав інфаркт».

7 Вронювати - втрачати, загубити.

8 Бадькені - так на Делятинщині іронічно-зневажливо називають жителів Покуття (Городенківщини, Снятинщини).

9 Кельбухи – тельбухи (тут зневажливо про власні внутрішні органи).

10 Челідина (челідина, чилідина, чілідина) – жінка, дружина.

11 Міх – мішок.

12 Питлюю – у переносному значенні – зникни з очей.

Або похорон, або вішита сорочка.
Або рибку їсти, або на дупку сісти.
Або роб, або гроб.
Або сідай, не рухайси, або ходи, не сідай.
А в нашої Минці на лиці¹ марниці.²
А вона, ек нова кума.
А він такий добрий, ек салат в окропі.
Ади³, Мари⁴, мороз настільки попустив, аби пес в буді не застив⁵.
Ади, Опьяннишині⁶ дівки⁷ так затили⁸, хоч не давай в руки вила.
Ади, тай Митер люльку курит.
Адим, Ива', такий дужий, шо впав би, та ми вітер держит.
Адіт, ноги 'м погубила, не дійду два кроки, ек не добре заплатите, наведу на вроки⁹.
Аж тепер тобі, Пара¹⁰, зозулька забрьохкає¹¹.
А кобила в сраку била.
Але в тебе й коса бере! Не так коса, ек брус.
Але ж Фризан¹² не вкотивси¹³ на Скуфову межу.
Алейдик¹⁴ не тому, хто трудитси, а тому, хто лінується.
Але й дурний мудрий!
Але скупий, хоч в двері пальці пхай.
Але с, синку, зашкалив руку й хліба з смальцем, аж обсмокчеш пальці.

1 Лице – обличчя.

2 Марниці – нездоровий, змарнілий вигляд обличчя.

3 Ади (адим, адіт) – вигук різного значення (диви, глянь), іноді використовується для виразу здивування.

4 Мари' – скорочена форма імені Марія.

5 Застити – захопонати, замерзнути, померти (*перен.*).

6 Опьяннишині – вуличне прізвисько.

7 Дівка – дівчина.

8 Затити – сильно поправитися.

9 Вроки – наслання хвороби кому-небудь недобрим поглядом.

10 Пара' – скорочена форма імені Парасковія у кличному відмінку.

11 Зозулі забрьохкає – накує короткий вік.

12 Фризани – вуличне прізвисько.

13 Котитиси – тут рухатися.

14 Алейдик – кінець, фінал.

Але з Бахматка¹ менда²: з весіле забембав³. Але ми сі погостили, дві неділі⁴ їли й пили.
Алес ми сі, брѣчку⁵, вкарали, шо за нами по дванаціті дідьки си гнали.
Але си любите, єк котета заталяпані⁶.
Але то вже не клопіт, а клопотенько!
Альбо⁷ горівка, альбо шмір⁸ до калісонів.
Альбо робота, альбо шпиталь⁹.
А на красне¹⁰ завше¹¹ трасне¹².
Андрію, від тебе кадит¹³ єк від цапа Васи́линькового.
Анна-Марія гойна¹⁴ дівка, єк штрамацька¹⁵ колотівка¹⁶.
А-н-н-о́, згрїбай нашвидкоруч сіна, бо Запустами¹⁷ слота¹⁸ іде.
Анно, Літенько годує і багатих, і бідних.
Антоську, чуєш за собов грїх, йди до церкви й молиси.
Анто́, чесом буває нема чужішого, єк рідні діти.
Антосю, клади цвіт на бік, бо то зілле на лік.
Ані петрушка, ані кропик ні борщику, ні зупі не зашкоде.

1 Бахматі – вуличне прізвисько (бахмат– низька але міцна коняка, у переносному розумінні – малий але кремезний і фізично сильний чоловік).

2 Мѣнда – вульгарно про паскудну, мерзенну людину (від пол. лайки *menda* – гнида, гадина, свиня тощо).

3 Забембати – набриднути комусь.

4 Неділі (ниділі) – тут тиждень.

5 Бреччик – товариш, побратим..

6 Заталяпані – забрѣохані.

7 Альбо – або.

8 Шмір – дьоготь; мазут; машинне масло.

9 Шпіта́ль – лікарня, госпіта́ль.

10 Красне – гарне.

11 Завше – завжди (від пол. *zawsze*).

12 Траскати – ляскати.

13 Кадити – тут виділяти запах, смердіти.

14 Гойний – розкішний; багатий; щедрий.

15 Штрамак – акуратний чоловік, чепурун; бадьора, міцна людина.

16 Колотівка – оброблений вершечок молодої ялини, прямий кінець якої використовують для перемішування кулеші, а інший, розгалужений, щоб товкти відварену картоплю.

17 Запусти – урочище на межі смт. Делятин і с.Красна Надвірнянського району.

18 Слота – затяжні дощі, сльота.

Єзик не має слабости

Анно, шо ти йго волоками¹ до себе привьязала шо ниділю вдома не є.

Ану Палагна онде на Росішах.²

Анька, кілько висітимеш на дроті, коли і коза нецьипана³, і корова недоєна, ріпка⁴ несапана й непідгребнена⁵.

Апостоли повчели, шо ніхто не вічний, а божий промисел⁶ вічний.

А сему побережнику⁷ Фідеві⁸ мусила м бенькнути: ще не тобі сраков горіхи волоські лускати.

А то вже вам за дванацять годин злодюгу впізнавати.

А то сидит каждый в Радах, ек бурміщ⁹, лиш для себе врвати.

Афиники¹⁰ шукай, Йваню, в полонині Бичій.

А шо сес таке багато.

А я з своїм тай д' хаті¹¹.

А я собі козачок: ні хвоста, ні качок.

А я собі пані, в мене ріпа¹² ще не брана¹³, коза в криміналі¹⁴.

Б

Бійцкалихо¹⁵, ти ізвіку¹⁶ непрянка, дітиска¹⁷ обісрані ходет спозаранє.

Баба обіцела перехреститиси – ненавмисно око вібила.

1 Волокі – вовняні шнурки або шкіряні ремінці, якими обмотують онучі, взуваючи постолі;

2 Росоші – присілок с. Микуличин Яремчанської міської ради.

3 Нецьипана – недоєна.

4 Класти на бік – відкласти.

5 Підгребати – підгортати (картоплю).

6 Промисл Божий – Воля Господня.

7 Побережник – тут лісник.

8 Фідьо – від Федір.

9 Бурміщ – чиновник, бургомістр.

10 Афиник – місце де компактно ростуть афини (чорниці, лат. *Vaccinium myrtillus L.*).

11 Д'хаті – додому.

12 Ріпа – картопля.

13 Бра́ти рі́пу – копати картоплю.

14 Кримінал – в'язниця.

15 Біцкалі – вуличне прізвисько від «бицкати» (гедзкатися; нервуватися).

16 Ізвіку – завжди.

17 Дітиско – дитина.

Баба прикра, ек кінець світу.
Баба стала, ек смерть на порозі.
Баба старша на два роки від дідька.
Бабка Йошка¹ ек йде в гості, прихрамує потрошка.
Бабу й кожух не гріє.
Бабце Василина любила приперчити весіллє добрим данцем².
Багатий з бідним не завши³ заходит в бесіду⁴.
Багатий не той хто сміте грішми, а хто розподіляти вміє.
Багатим Ханєм не позичай, бо будеш, зазвичай, рік ходити,
аби віддали.
Багато буває ряжених, а не наряджених.
Багатому всьо в руки йде, жебракові всьо з рук валитси.
Багато сміху з багату сміху.
Багачеві і дощ ріпку загорне.
Багачеві і киртина⁵ задурно в город мече.
Багачеві і млин вітер задурно гонит.
Багачєм на млин й дідьки воду ллют.
Бажаю вам, куме, би сте тиждень товкли горіхи⁶. Декую,
лише коби м зліз зі стріхи.
Базуньо⁷ на старість достиг ек сонішник.
Баньик⁸ й лижка⁹ ніколи в хаті спокою не знают.
Балабона¹⁰, нанашко¹¹, най си в ніс поцілює й за мойов
Оксанютков не полює.
Бартка¹² тежка – на те й опришківська рука.
Батьки добрі на старість, коли можут багато дати.

1 Бабка Йошка – Баба Яга.

2 Данец – танець..

3 Завши – завжди.

4 Заходить в бесіду – з кимось розмовляти.

5 Киртина (кіртина, кертина) мече – кріт викидає на поверхню ґрунт, робить кротовини.

6 Товкти горіхи – оббивати горіхи із дерева.

7 Базуньо – від Василь.

8 Баньик – чавунний горщик, баняк.

9 Лижка – ложка.

10 Балабони – вуличне прізвисько (від балабонити – багато говорити).

11 Нанашка – хрещена мама; звертання до старшої жінки взагалі.

12 Бартка – топірець.

Батіг тріскає на кінци, пень – на середині.
Бахматі потримают мене в зубах – потім відпусте.
Бахмати вам в очи шпарко¹ туману пусте.
Ба хто ми² оцей Цавдер³: без свидової води⁴ – єк без їди.
Бахуре⁵, свіжої води напийси, а тогди хоч головов в стіну бийси.
Бахури⁶-славушники⁷, ой кілько за збитки получите позавушників⁸.
Бахури у войну бавлетси – до войны три стопні.
Бахури, шо капаєте на весіле, єк вода з ринви.
Без гострого слівця – шо борщ без приправи.
Бездітники (так Бог дає) аби си повивішували, які ще скупарі.
Бездітники, аби всі повиздихували, такі скупарі.
Безземельному і на цент варто посунутись.
Безкорисне коханне не потребує дорогих прикрас.
Без милого й сонце не миле.
Без праці нема в сраці.
Без приправи і борщ не борщ.
Без причини не знімеш личини.
Без роботи й роскаль⁹ заиржъивіє¹⁰.
Без сварки нема господарки.
Без трапацирки¹¹ не увидиш зицирки¹².
Без труду нема туду.
Без флешки¹³ і «тушонки», шо с ми вже за друг¹⁴
Без хліба і бесіда в горлі застрєгає.

1 Шпарко – швидко.

2 Ми – тут мені.

3 Цавдер – останній істинний дялятинський жид.

4 Свидова вода – содова вода.

5 Бахур – тут хлопець.

6 Бахур – тут бешкетник.

7 Славушники – жартівливо про жителів Білих Ослав.

8 Позавушник – запотиличник.

9 Роскаль (роскаль) – штикова лопата, заступ.

10 Иржъивіти – іржавіти.

11 Трапацирка – тут клопіт.

12 Зицирка – муштра.

13 Флешка – пляшка.

14 Здруг – друзі.

Без щісте і життю тряся.
Бенкетують не там, де столи перевертаються від з наїдків, а там де скромніше смакує.
Бережливий і три краплі води в студню¹ віливає.
Бережіт-ко² си, Маринько, від сусідів завтра й нинько³.
Березень не селезень, злетит не ймеш⁴.
Беретси козі, ек ліс кумі.
Беретьси рідня, ек козі ліс.
Би за штирнайціть⁵ ґрейцарів⁶ щісті в хату grimнуло.
Бий по мені буком – я чистий.
Бийси думками, лиш не головою.
Бий і друге єйце в борщ: ек гуляти, то гуляти, аби всьо пропити.
Бленькуватий⁷ Гаврило заліз в ґрунти на цале рило.
Близниці, ек спідниці.
Бог, ек схоче, затре очи.
Бог, ек хоче покарати, відбере розум.
Богачеві вибий око – сраков си дивит.
Бог багатий – йому добро, пес кудлатий – йому тепло.
Бог дає щісте, а дідько гостей.
Бог добрий, коби такі люди.
Бог добрий і сироті дитину даст.
Бог за працю дає статок.
Бог ліпе людину, а старість малпу.
Бог не без милості – опришок не без долі.
Бог не б'є – люди б'ють.
Бог не прийде бити буком.
Богови нема межи поклонінню.
Богомільні ризи би здоймили.
Бог очі засліпит і біду приліпит.
Богу вірим, й зла не робимо.

1 Студні – криниця.

2 Ко – частка, яка вживається при наказовій формі дієслова.

3 Нинько (нинька) – сьогодні; тепер.

4 Не ймеш – не зловиш.

5 Штирнайціть – чотирнадцять.

6 Ґрейцар – дрібна розмінна монета.

7 Бленькуватий – від бленькати (швендяти без діла).

Бог іздала видит¹, хто пиля.
Бодай тебе, Юрку, двері стисли.
Боже, Боже, забрав їс силу – заברי і думки.
Боже, Боже, кітка здохла – кіт не може.
Боже, прибільши, а не уменши.
Боже, схаменуласи, чужу межу вижъивши.
Боже-Божечку, кілько благочесті твого для дому сего².
Боженько на небеса не лиш добрих, а й пустих³ забирає.
Боже слово не лиш крає, а й мур ламає.
Божечку, кілько'м хліба за життє переїла!
Болото й у місті болото, а не золото.
Боришкатиси⁴ з снігами, всьо єдно⁵, шо шукати каждый день шмирка⁶.
Боронь, Боже, від людської ненависти.
Борщ, ріпка і каша – страва наша.
Борщ без сметани на губоньци не стане.
Борщ без хліба – удівець, хліб без борщу – вдовиця.
Бо шос ми, Михасихо, збазаруєш, хіба шо на торговици⁷ болото змісиш.
Бошів⁸ тогди в штирнацетім⁹ на фронтах найбільше заїдали воші.
Бо те приб'є гачеми, ек з бука сук.
Брат брату, ек коваль жебі.
Брат видитси¹⁰ ек у великому, так і в малому.
Братино, ліпши тручей-ко¹¹ фіру¹² й не пхай в колеса пальці.
Брехне завважєє на правду.

1 Видіти – бачити.

2 Сего – цього.

3 Пустий – тут легковажний, несерйозний (про дорослого); непослушний (про дитину).

4 Боришкатиси – тут мірятися силами.

5 Всьо єдно – однаково.

6 Шмирок – лиха пригоди, клопіт.

7 Торговиці – місце, де торгують худобою; базарна площа.

8 Боші – зневажливе прізвисько німців.

9 Штирнацїтий – чотирнадцятий (мова йде про першу світову війну, яка тривала з 28 липня 1914 до 11 листопада 1918).

10 Видитси – тут бачиться.

11 Тручєти – штовхати, пхати.

12 Фіра – віз, підвода..

Брехне правді борше¹ очи обісцит.
Брехне свет не зробит.
Брови на перенісці – шукай жінку за парканом.
Бруд до бруду не лиш пристане, а ще й припроситси.
Бруню², шос ми улігаєш гей би курка на бантах³.
Бретчики-гуцули, горівку пийте, хліб жуйти та мнов не пардонуйте⁴.
Бретчику, наше інакше.
Бреччика впізнают не лиш в біді, ай у труді.
Бреччику, пересипалоси тих дощів до снігів, ек за літа єблук до осени.
Бреччику, скидай капчури⁵, бо з Грегота⁶ теплом тегне.
Бреччику, тилко⁷ зло си довго пам'їтає, добро швидко забуває.
Бреччику, не вір солодкому життю, вір в твердий мозолик.
Буває, Йваню, шо швидка думка гине по дорозі.
Буває, не мож' втримати в сім'ї не лиш сварку, а й запарку⁸.
Буває, шо жаба кукає.
Буває, шо й дичка єбка⁹ раз на сім років вродит.
Буває, шо й п'єний співає.
Буває, шо сам себе не впізнає.
Буває з великої фіри сіна мала купа гною.
Буває і з великого гриба малий зарібок.
Буває й хло' поважний втьопаєтси¹⁰ в курву продажну.
Був чоловік, ек права рука, а став курварем¹¹.
Буде тобі, Сандалихо¹², і на Різдво лихо.
Будеш, мила, дула – будеш їла, а не будеш дула – не меш їла.
Будеш, Митруньку, від жидівського золота багатий, ек

1 Борше – швидше.

2 Бруню – вуличне прізвисько.

3 Банти (бантина) – тут перекладина, на якій сидять кури.

4 Пардонувати мнов – зневажливо ставитися.

5 Капчури – в'язані із різноколірної вовни шкарпетки.

6 Грегіт – гора у Українських Карпатах (1472 м).

7 Тилко – тільки.

8 Запарка – велике напруження у стосунках, роботі.

9 Єбко – яблучко.

10 Втьопатиси – закохатися (вул.), втріскатися.

11 Курвар – тут від слова скурвитиси – змінитися в гірший бік.

12 Сандалі – вуличне прізвисько.

Хапіндало в Делетині.
Буджиган каждую челідину тримає за срачину.
Будзиху¹ так розторґали², єк замок на дверех.
Бзиниха³ файдуньна⁴: цалу ніч набавси, а потім на поріг
всравси.
Бузькові⁵ коні гнали єк навіжені попід Стару Кливу⁶.
Буки один до одного, мов часники.
Було весело, дивиси, Иванєтко⁷, шоби потому⁸ не було сумно.
Бульбук⁹ клетий, кілько лісів спродав, видиш, на кілько
зжовк, ще би ліпше позеленів.
Бути коло меду і не облизати пальці.
Бігме¹⁰, вуйно¹¹ Михасихо, так не проклинайте, бо стану цапом.
Біда, біда, а по біді волосє в жмутик заплелоси.
Біда, коли біді не помогти.
Біда бідов, але й біді буде біда.
Біда біду тєгне.
Біда в тому, шо біда.
Біда жене в дорогу.
Біда приходит, Ива', не одна, а з біденєтами.
Біда ще й на йм'є¹² Гаврило.
Біда єк заходит, то пре з усіх вуглів.
Бідний обід, єк хлібця немає.
Бідному би не додав, багачеві би не доробив.

1 Бўдзиха – вуличне прізвисько (від «будз» – сир, який готується з молока за допомогою глеґу).

2 Розторґати (розюрґати) – зробити отвір ширшим.

3 Бзиниха – вуличне прізвисько (від "бзина", бузина, лат. *Sambucus*).

4 Файдуньна – від "файдула" (неакураднa господиня).

5 Бўзьки – вуличне прізвисько від народної назви лелеки білого (лат. *Ciconia ciconia*).

6 Клива – тут висока гора, поросла темним смерековим лісом.

7 Иваєтко – здрібніла форма імені Іван.

8 Потому – потім.

9 Бульбук – вуличне прізвисько від народної назви однойменної рослини (купальниця європейська, лат. *Trollius europaeus*).

10 Бігме – клятва до Бога; дійсно.

11 Вуйна – дружина брата матері або батька, будь-яка старша жінка.

12 На йм'є – по імені.

Бідні ті, екі говорет лиш про гроші.
Біду впізнаєш по гівну.
Біду не вб'єш – жиє вічно.
Біду ні продати, ані проміняти.
Біду по шепці пізнаєш.
Бідує зранку до останку.
Бійси злодія й нетрудника¹ – до добра не доведут.
Біла нитка – біла кобіта² побиваєтси.
Біль сліпий, чіпає глибоко.
Більше густу³, аби не було пусто.
Більш запопадливих, ек ці Тюки⁴, нема на всі Потоки.
Бьютси, ек лисі коні.

В

Важно не шо говорє, а шо думают.
В Андрійцєвого⁵, ек вісіле, то двоє відразу.
Варити, печи, бо вісіле вночи.
Васи', зра'⁶ видко⁷ – пьений: єзиком мелькає, ек біда в жерепі⁸.
Василенько стух⁹, ек біб на семий рік.
Василечку-онучку, клади тежкий камінь лише на межу, бо нев ек життєм дорожу.
Василиньчихо, ти вритна¹⁰, того Василюнька замолоду загнобиш. Вбий суку – пес знайде другу.
Вбий суку – пес не йтимає.
В Бога всекий дар для народа.
В бідного більше дівок родитси, біда замагає.
В больницы за вікном веснонька визирає, а тутка смертонька зазирає.

1 Нетрудник – дармоїд, людина-паразит.

2 Кобіта – жінка (від пол. *kobieta*).

3 Густ – тут смак (від пол. *gust*). Добрий густ – хороший смак .

4 Тюки – вуличне прізвисько від прізвища Гнатюк.

5 Андрійцєві – вуличне прізвисько.

6 Зра' – зразу.

7 Видко – видно.

8 Жереп (джарап) – тут ялівець (лат. *Juniperus*).

9 Стухнути – тут: похудати.

10 Вритна – тут прикра.